VUURWERK

Deel van de hand kwijt na maken van vuurwerkbom

Als 18-jarige maakte hij een vuurwerkbom en raakte zwaargewond toen het projectiel afging. Nu gebruikt hij zijn verhaal om jongeren bewuster te maken van het gevaar van vuurwerk. Jerry Millerson uit Arnhem is al jaren voorstander van een vuurwerkverbod.

Hannie Schrijver

Nijmegen/Arnhem

Het is doodstil in het lokaal en de brugklassers luisteren ademloos als hij rustig en gedetailleerd zijn verhaal vertelt. Zo stil is het meestal niet tijdens de Engelse les van het Montessori College in Nijmegen. Het is het derde lesuur en inmiddels de derde keer dat Jerry Millerson (50) zijn verhaal vertelt, onvermoeibaar.

„Ik kom uit Suriname en ben op mijn 3de geadopteerd. Ik had een goede jeugd en was altijd aan het voetballen, zelfs bij de jeugd van Vitesse. Ik stopte jong met school, werd baldadig en begon extremen op te zoeken. In die tijd maakte ik ook vuurwerkbommen. Dat was geen goede beroepskeuze."

Dat zegt de man die een deel van zijn hand mist vanwege vuurwerk met de wijsheid van nu. Millerson pleit al jaren voor een vuurwerkverbod en is blij dat deze jaarwisseling niks mag worden afgestoken. Vanwege de veiligheid, maar ook met oog op milieu en natuur. „Je zou het de gemeente centraal kunnen laten doen, maar een totaalverbod is beter."

Terug naar zijn jeugd. Millerson blies een keer met vrienden een telefooncel op; zijn adoptieouders moesten een forse schade betalen. Op zijn 18de bedacht hij op een avond met een vriend weer een vuurwerkbom te maken. „Ik maakte de bom zoals ik altijd had gedaan. Mijn vriend maakte een bom waar ik aan twijfelde. Van de buitenkant kon je niet zien dat het bommen waren en het verschil tussen beide was niet te zien."

De bommen belandden in een kast en toen Millerson er de volgende dag een aanstak, ging het goed mis. „Ik was ervan overtuigd dat ik mijn eigen bom pakte. Ik liep de tuin in, stak 'm aan en de bom ging meteen af. Overal lagen bloed en vingers, het glas lag uit het raam. Mijn hele hand zat vol bloed en ik dacht: ik ben blind. Mijn vriend was zo in paniek dat hij niet in staat was de ambulance te bellen. Maar ik had heel veel adrenaline en overlevingskracht. Ik wist niet of ik het ging redden. Ik werd met hoge snelheid naar het ziekenhuis gebracht. Ik had 1,7 liter bloed verloren. Toen ik later mijn oog opendeed, hoopte ik dat het allemaal maar een droom was."

▲ **Jerry Millerson uit Arnhem raakte bij het afsteken van een zelfgemaakte vuurwerkbom, gemaakt van een viltstift, een groot gedeelte van zijn rechterhand kwijt.**
FOTO PAUL RAPP

> **Ik had 1,7 liter bloed verloren en hoopte dat het allemaal maar een droom was**
> – Jerry Millerson

Niets bleek minder waar. Millerson verloor een deel van zijn hand en vingers. „De klap van de bom zelf was hard, maar de mentale klap sloeg in als een atoombom. Ik lag zes weken in het ziekenhuis en moest leren schrijven met links."

Basale handelingen als veters strikken kan hij niet meer en hij laat ook weleens spullen vallen. „Je leert ervan en krijgt er doorzettingsvermogen van. Ik heb moeten leren met het ongeluk om te gaan. Ik heb altijd pijn, sinds 1989. Zeven dagen per week, 24 uur per dag. Ik had ook veel moeite mijn hand te accepteren. Ik probeerde hem te verbergen, schaamde me ervoor. Maar op een gegeven moment wilde ik dat niet meer. Ik merkte dat sommige mensen het niet eens zagen. De vragen werden ook minder."

Inmiddels heeft Millerson zijn handicap geaccepteerd. Hij boog zijn verhaal om naar iets positiefs. „Ik wil kinderen behoeden voor wat ikzelf heb meegemaakt. Ik heb een paar keuzes gemaakt met verstrekkende gevolgen. Ik kan het niet opnieuw doen. Ik kan geen vingers uitkiezen in een winkel. Als het om je lichaam gaat, zet je je eigen veiligheid altijd op de eerste plaats."

„Durf je nog vuurwerk af te steken?", vraagt een van de leerlingen van de Nijmeegse school. Millerson: „Eerste durfde ik het niet eens vast te pakken. Ik was zelfs bang voor de magnetron. Ik durf het nu wel weer af te steken, ook om over die angst heen te komen. Maar ik doe het niet meer vanwege het risico."

Millerson gaat de komende weken nog veel scholen in de regio bezoeken.

'Illegaal vuurwerk, rellen en vernielingen zijn het probleem'

Leo Groeneveld van Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland snapt niet dat het demissionair kabinet alsnog heeft besloten een algeheel vuurwerkverbod in te stellen. „Dit is met gezond boerenverstand gewoon niet meer uit te leggen."

Om de zorg echt te ontlasten, ziet de Lichtenvoordenaar liever dat het in zijn ogen echte probleem wordt aangepakt. „Mensen zoeken nu oplossingen in het consumentenvuurwerk. Terwijl het probleem elders ligt. Het probleem is namelijk het illegale vuurwerk, de vernielingen die mensen plegen en de rellen die er zijn."

Hoe groot de gevolgen voor de vuurwerkbranche zijn, is volgens Groeneveld (foto) nog lastig in kaart te brengen. „Vorig jaar was het verbod er een week eerder. Maar toen waren de signalen dat een verbod in de lucht hing er al wel. We waren daarom met de handrem erop bezig met het uitleveren van spullen. Dit jaar is dat anders. Omdat alles erop wees dat het vuurwerk weer verkocht mocht worden, is onze branche al volop in de weer."

Dat kan Maurits Pelgrim van schildersbedrijf Pelgrim Westervoort beamen. Bij hem sloeg het besluit om tijdens de komende jaarwisseling vuurwerk te verbieden in als een bom. Via zijn website was er al flink wat vuurwerk besteld. Klanten krijgen hun geld terug.

„Het is verdrietig dat het zo moet gaan. Dit kent zijn weerga niet voor ons bedrijf. Maar ik vind het tegelijkertijd ook een logisch en begrijpelijk besluit. Je zag het al wel aankomen. Ik heb er nachten van wakker gelegen, ik dacht al wel dat het deze kant op zou gaan. Jammer, maar het is nodig om de zorg te ontlasten."

Pelgrim ziet nog wel een klein lichtpuntje. „Het fop- en schertsvuurwerk blijft over. Dit mag nog wel verkocht worden. En ik verwacht dat daar wel veel vraag naar komt. Daar zit tegenwoordig ook best mooi spul tussen, dat gaat allang niet meer alleen om knalerwten en sterretjes."